ТРАВЕНЬ

1977

Київ

Виходить з січня 1927 р.

№ 10 (1004)

Ціна номера 20 коп.

ПЕРЕЦЬ

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— Розберіться з проектом заводу, тут явно щось переплутали.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

БДЖОЛА-ПЕРЕДОВИК

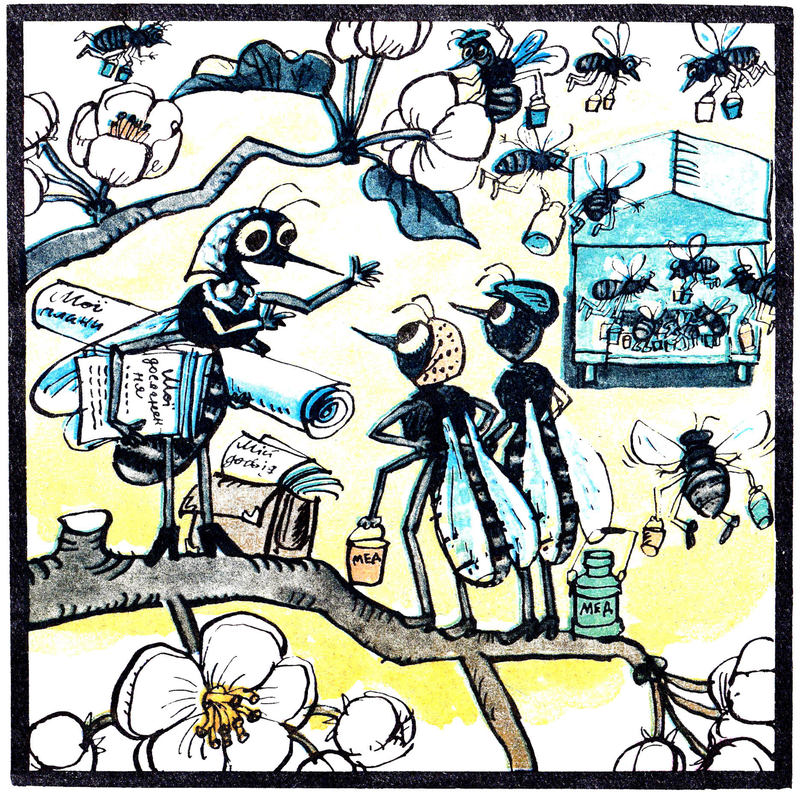

— У мене кожного дня то наради, то засідання, то обмін досвідом, так що ніколи й мед збирати!

Телеграфне агентство Перця

У КОЗЯТИН ЧЕРЕЗ ПОЛЮС

ВІННИЦЬКА область. (Кор. ТАП). «Не інакше, як через полюс було доставлено судову повістку із Ружина в Козятинське відділення Південно-Західної залізниці, — заявив кореспондентові ТАП юрисконсульт відділення М. Я. Холін. — Бо як ще можна пояснити те, що повістка перебувала в дорозі аж 14 днів, хоча від Ружина до Козятина всього-на-всього 33 кілометри».

Працівники зв'язку тими що не спростували версії М. Я. Холіна.

ТРОЛЕЙБУСНИЙ ФЕНОМЕН

СУМИ. (Кор. ТАП). «Пасажира треба знати!» — під таким девізом працюють нині водії Сумського тролейбусного управління, очолюваного В. І. Рудіним. З цією метою на деяких маршрутах (зокрема, № 6 і № 7) проводиться цікавий психологічний експеримент: як вестиме себе пасажир, коли біля зупинки за півгодини й більше не з'явиться жодного тролейбуса, а потім раптом їх під'їде одразу кілька? Протягом кількамісячних спостережень встановлено, що мінімум 90 процентів з корби очікуючих за всяку ціну прагнуть упхатися до першої машини, абсолютно ігноруючи інші. Оскільки причин даного феномену ще не з'ясовано, експеримент триває.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Культмасовий сектор ТАП повідомляє усім зацікавленим особам, що стеля в приміщенні Копітасського сільського клубу (Тульчинський район Вінницької області) уже завалилась і тепер вони можуть відвідувати клуб без страху за своє здоров'я.

Кіно-детектив з яйцями та свиньми

Якось довелось мені проглянути гарно закручений кінодетектив. І хоч добре знаю, що переказувати пригодницькі фільми дуже некоректно, однак у даному разі не можу втриматись. Отож послухайте.

У перших кадрах показали трьох всесвітньовідомих сищиків — Шерлока Холмса, Еркюля Пуаро та комісара Мегре. Вони сидять у задумі.

Як і належиться в класичному детективі, спочатку лунає загадкова фраза, з якої глядач не може нічого второпати. Її промовляє товстун Еркюль Пуаро.

— Дивна історія, — каже він.

— М-так, вперше у моїй багатій практиці зустрічаюся з таким, — говорить Шерлок Холмс і простує в куток кімнати за скрипкою.

— Сер Шерлок, поки ви гратимете, дайте мені, будь ласка, докурити вашу люльку, бо я свою вдома забув, — шанобливо просить комісар Мегре. Він затягується кілька разів і пропонує:— Давайте-но спробуємо прокрутити всі події.

Товариство погоджується.

На екрані йде ретроспекція подій. Буковина. Літо. Спека. В приміщенні Глибоцької райспоживспілки засідає правління. Голова Дорчик Георгійович Ницуляк виступає з промовою:

— Друзі, колеги! Ми переживаємо тривожну пору. Літо щойно почалось, а другий квартал, як не дивно, вже закінчується. Але це ще півбіди. А вся біда полягає в тому, що нам до піврічного плану закупівлі яєць бракує не якихось кількох десятків і навіть не кількох сотень, а — не проти ночі хай буде сказано — кількох сотень тисяч штук!

Присутні красномовно зітхнули.

— Я чув, що Чернівецький хлібозавод продає занаряджені йому яйця. Заводові вони зараз не потрібні. Можна їх закупити буцім для продажу населенню, — тихо промовив хтось.

— Блискуча ідея! — ляснув себе по чолу долонею Ницуляк. — Купуємо!

І от уже миготять інші кадри. Представник райспоживспілки їде на заготзбутбазу облспоживспілки. Швидко вантажать яйця — близько 300 тисяч штук. Завозять їх на склад райзаготконтори, за чим уважно слідкує її директор М. В. Крючко. На яйцескладі ці яйця розпродають... заготівельникам. Крупним планом показано акти, нібито ті яйця закуплено в селян. З'являється титр: «Понад тисячу карбованців виплачено у вигляді премій за виконання плану закупівлі яєць та на транспортні видатки».

Знову на екрані видатні детективи. Обмірковують побачене.

— У давнину сходаки сперечалися, з'ясовуючи, що з'явилося раніше — курка чи яйце. Але й вони знали, що яйце не може народити яйце. А тут виходить саме так, — знизав плечима Пуаро, — бо ж закуплені в населення яйця закупляли вдруге.

— Стривайте, — втрутився практичний комісар Мегре, — але якщо заготівельники закупляли, то мусили вказати, в кого саме, тобто представити відповідні відомості.

— Е, колеги, ви, схоже, були недосить спостережливими, що нам ніяк не личить, — закинув Шерлок Холмс. — Не звернули ви уваги на те, як деякі голови сільрад, зокрема І. Мага, І. Галушка, С. Черней, на прохання заготівельників склали фіктивні відомості на осіб, що буцім продавали яйця. Отже, на паперах вийшло все гаразд.

— Ні, однаково мені ця операція щось не дуже зрозуміла, — захитав головою Еркюль Пуаро.

— То, може, прокрутимо ще оту історію з свиньми, — запропонував комісар Мегре. — Мені здається, що там сталося дещо подібне.

Знову йде ретроспекція подій. Підсобне господарство Чернівецького тресту громадського харчування. На екрані багато свиней вище середньої худючості. Чути хворе голодне рохкання. І раптом бачимо радісне обличчя в. о. директора господарства Б. М. Периуса. Він бадьоро доповідає про рекордні щомісячні прирости живої ваги свиней. І знову голодні льохи голосно просять їсти. І знову керівники господарства переможно доповідають про блискучі прирости. Перевірка. Виявляється, на папері свині важать на дев'яносто тонн більше, ніж у дійсності. Здивовані обличчя ревізорів: куди ж поділися відпущені свиням комбікорми? А голодні свині тим часом рохкають. І кінцевий титр: «За виконання плану приросту працівникам господарства, в тому числі й керівникам, виплачено понад сім тисяч карбованців преміальних».

— Ну, це вже просто свинство, — не витримав Еркюль Пуаро.

— Офіційно це називається не свинством, а приписками до державної звітності, — уточнив пунктуальний Шерлок Холмс.

— А як на мене, то це вже не приписка, а звичайне розкрадання, — промовив практичний комісар Мегре.

(Тут я мимохіть згадав, що таку саму кваліфікацію подібним діям дав нещодавно й пленум Верховного Суду СРСР).

* * *

Дехто з читачів, можливо, поцікавиться, де це я бачив такий хвилюючий фільм. Відповідаю: коли був у Ковельському районі, зокрема — в селах Бруховичі та Нужель.

А тепер, відчуваю, може надійти спростування від мешканців цих сіл. Мовляв, ніколи в житті нам такого фільму не показували.

А хіба, запитаю тоді я, фільми «Зелені далі» або «Три плюс два» вам показували? Теж ні? Але ж у звітах кінофікації чорним по білому значиться, що демонстрували. Притому двічі в кожному селі. І на кожному сеансі було по п'ятсот глядачів. Не менше. Хоч у Бруховичах усіх жителів разом із немовлятами 590, а в Нужелі й того менше — всього 490. І кінозали такої кількості глядачів не могли вмістити. Не говорячи вже про те, що стрічка «Три плюс два» була технічно несправною, а фільму «Зелені далі» на той час у Ковельському кінопрокаті взагалі не було.

Але у звітах кіномеханіки демонстрацію цих кінокартин показали. І голови колгоспів не тільки це печатками засвідчили, але й гроші за те переказали (як за демонстрування сільськогосподарських фільмів). І кіномеханіки відповідно премії одержали.

А ви підозрюєте, що мені той пригодницький фільм приснився. Наяву, як бачите, ще й не такі кінодетективи бувають.

О. КРУКОВЕЦЬ.

Буковина — Волинь.

БЕСІДИ ЗА КРУГЛИМ ПЕРЧАНСЬКИМ СТОЛОМ

Для громадського добра

Розмова Перця з головою колгоспу імені Куйбишева Вовчанського району Харківської області В. П. Скрипниченком

ПЕРЕЦЬ. Здоровенькі були, Василю Петровичу! Дійшли до мене чутки, що ви дбаєте про свій колгосп, не шкодуючи ні сил, ні здоров'я, ні...

ГОЛОВА. Ой, дбаю, ой, дбаю, голубчику, це люди правду кажуть. Бу-ває, мотаюся по господарству, не ївши, не пивши...

ПЕРЕЦЬ. ...ні коштів.

ГОЛОВА. Ой, вірно, ой, правильно, лебедику! Для громадського добра хіба ж можна труситися над тими гріш-ми! Та коли треба, я скільки завгодно викладу.

ПЕРЕЦЬ. Ну, от, приміром, скільки вам довелося викласти за ремонт борін?

ГОЛОВА. Сущу дрібницю — якихось дев'ять тисяч з гаком.

ПЕРЕЦЬ. Ого!

ГОЛОВА. А чого ви, батечку, огокаєте? Борона — це ж громадський реманент. І використовується для громадського добра. То хіба ж можна жалкувати за тими тисячами!

ПЕРЕЦЬ. До речі, Василю Петровичу, кому ви їх виплатили?

ГОЛОВА. Добрим людям, соколику, ой, добрим. Забув, правда, як їх звуть. Пам'ятаю, що повернувся одного дня до контори з полів і ферм — не ївши, не пивши, усе клопотався за громадське добро, — а мене якісь хлопці чекають. Ми, кажуть, ремонтна бригада, проїздили оце повз ваш колгосп та й вирішили посприяти в підготовці сільгоспінвентаря до трудової весни другого року п'ятирічки. «Ой, посприяйте, братики, — відказую, — довіку дякуватиму!»

ПЕРЕЦЬ. А хіба, Василю Петровичу, у вас немає своїх майстерень і своїх ремонтників?

ГОЛОВА. Є, голубе сизокрилий, є, аякже: в нас отакі-о чудові майстерні. Ми і комбайни самі ремонтуємо, і трактори, і автомашини, і що хочете...

ПЕРЕЦЬ. Так навіщо ж було вдаватися до послуг якоїсь мандрівної бригади?

ГОЛОВА. А щоб першість виборони, золотий мій, щоб бути в авангарді походу назустріч весні. Я й угодку з тими добрими людьми тут же уклав, угодку...

ПЕРЕЦЬ. Про що ж?

ГОЛОВА. А про те, що вони беруться в найкоротші строки відремонтувати плуги, культиватори, сівалки, лущильники, борони...

ПЕРЕЦЬ. І як — строки виявилися-таки стислими?

ГОЛОВА. Не те слово, срібний, — не стислими, а суперстислими: усе зробили за одну темну ніченьку.

ПЕРЕЦЬ. За одну?! І плуги, і культиватори, і сівалки, і лу...

ГОЛОВА. Борони, діамантовий мій, тільки борони. Добрі люди виявились вузькими спеціалістами, то що ж я їх — з'їсти повинен?

ПЕРЕЦЬ. І ото ви їм за це дев'ять із гаком тисяч???

ГОЛОВА. Так зате ж темпи, орлику, темпи які! Біда лише, що ніхто цього розуміти не хоче. Прокуратура чіпляється, народний контроль знущається: мовляв, я виявив халатність, безвідповідальність, безконтрольність, нехлюйство, навіть головотяпство. Бу-цімто усе це не ремонт, а липа, і я розтринькую колгоспні кошти. А я ж навпаки: дбаю про колгосп, дбаю, людоньки!

ПЕРЕЦЬ. Проте існує порядок укладання договорів із найманими бригадами. Ви мусили ту угоду затвердити на загальних колгоспних зборах, зареєструвати в райсільгоспуправлінні, скласти дефектну відомість на ремонт, перевірити, наскільки відповідає виконаним роботам приймально-здавальний акт...

ГОЛОВА. Братику мій рідний, які там акти-пакти, коли про громадське добро думаєш! Про загальну благодать і перше місце!

ПЕРЕЦЬ. Але ж першого місця, як я чув, у вас...

ГОЛОВА. Нема, любесенький, нема! Але, може, колись буде. Я ще розвернуся, ще покажу себе, ще прогримлю. Бо таки ж не їм, не сплю, а тільки для гро...

ПЕРЕЦЬ. Їжте-пийте, Василю Петровичу, скільки душа бажає, а от щодо ваших методів уболівання за колгосп, то сподіваюся, що, ознайомившись із ними, інші керівники господарств чинитимуть інакше.

ГОЛОВА. Ех, яснолиций мій! Виходить, і ви проти мене?!

Бесіду застенографував
В. ЧЕПІГА.

perec-ua. perec-ua.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

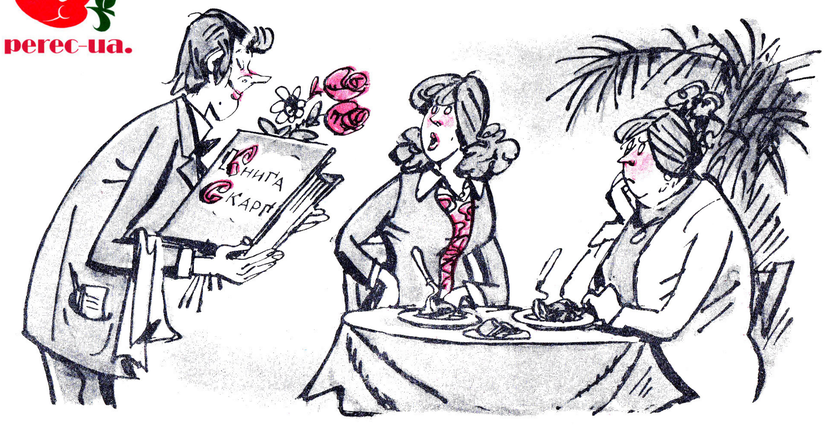

— Ви просили книгу скарг?

Піклування про людину — це не тільки задоволення її матеріальних потреб. Звертаючись до делегатів з'їзду, я хотів би виділити моральну сторону справи. Тут не потрібно особливих затрат. Зате цілком необхідне інше — повсюдна і повсякденна увага і чуйність до людини...

Як скрасити старість людині похилого віку? Як полегшити долю інваліда? Як залікувати справжню або уявну образу? Життя на кожному кроці ставить такі питання. І розв'язати їх можна, тільки безустанно вдосконалюючи високе мистецтво бережного ставлення до людини.

З промови товариша Л. І. БРЕЖНЄВА на XVI з'їзді профспілок СРСР.

СОВІСТЬ ЗА... ПАРАГРАФОМ

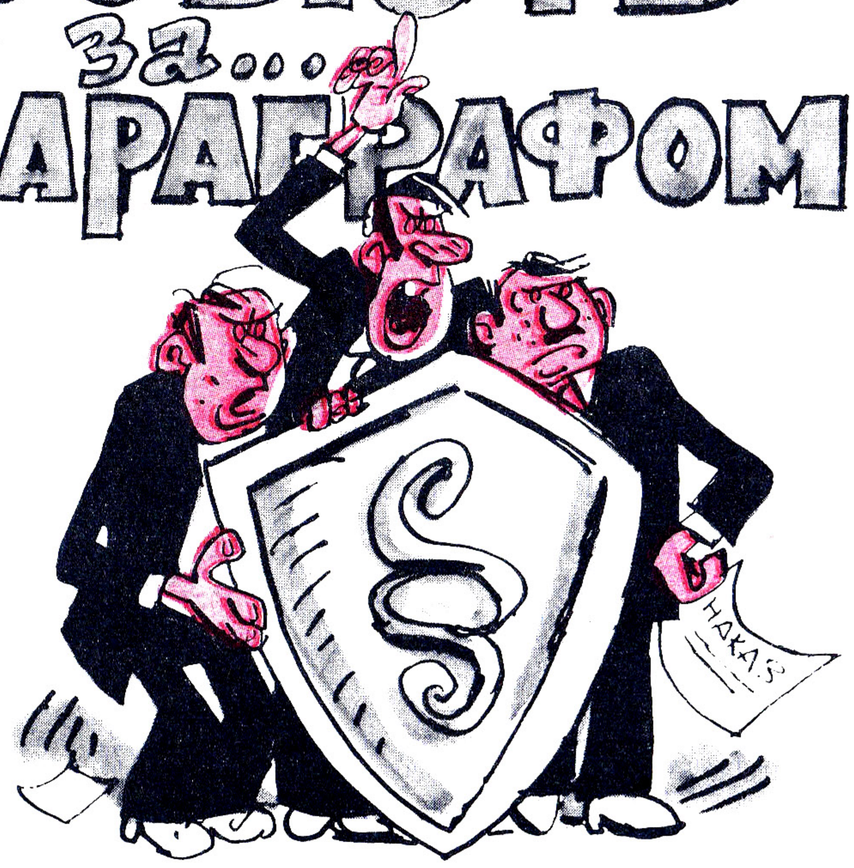

Подія ця сталася у Шепетівці. У конторі «Шепетівкагаз». Була колись така контора. Тепер нема. Її перейменували. Тепер вона називається по-іншому — міжрайонне виробниче управління газового господарства «Шепетівкаміжрайгаз». Очолює отой «міжрайгаз» Віктор Васильович Ємяшев. Обов'язки старшого бухгалтера тут виконувала (до речі, з дня заснування цієї контори — тобто з 1964 року) Антоніна Тихонівна Римар.

Так от саме про Антоніну Тихонівну й піде мова. Але не як про героя чи про героїню нашого фейлетону, а зовсім навпаки. Герої тут інші. Герої тут ті, що на запитання «А совість у вас є?» раптом починають ображатися, обіцяють так цього не залишити і навіть доповісти «куди слід».

У липні минулого року А. Т. Римар пішла у відпустку. Пішла і несподівано захворіла. Скажемо відверто: Антоніна Тихонівна захворіла тяжко. Захворіла так, що її негайно поклали на операційний стіл. А після операції, як кажуть, на бюлетень. На бюлетені довелося бути більше чотирьох місяців. Здавалося, саме в цей важкий період товариші по роботі повинні б морально підтримати жінку, допомогти теплим словом, порадою...

А втім... Ми вибачаємось. Ми ж домовилися. Ні про мораль, ні про теплі слова — жодного слова. Тільки про факти і накази.

А факти такі. Маючи, як у народі кажуть, «зуб» на Антоніну Тихонівну (у 1975 році між начальником і старшим бухгалтером виник конфлікт), начальник управління т. Ємяшев В. В., недовго думаючи про наслідки, сів і накатав в область, начальникові об'єднання «Хмельницькгаз» Б. П. Самборському, доповідну. У ній Ємяшев повідомляв начальникові, що т. Римар, мовляв, довго хворіє. А у нього в управлінні фінансово-господарські труднощі. Без старшого бухгалтера, як без рук. Тому він дуже хоче укомплектувати свою бухгалтерію новими і головне — здоровими кадрами. Саме тому й просить розпорядження начальника т. Самборського товаришку Римар звільнити. А щоб Борис Прокопович Самборський не сушив собі голови, на підставі чого звільняти Римар, Віктор Васильович й приписочку зробив: «...на підставі статті 40, параграфа 4 Кодексу законів про працю УРСР»...

Отакої! А те, що у людини тяжка хвороба, те, що людина...

Ще раз вибачаємось, про совість і все таке інше — ні слова. Бо Борис Прокопович, певне, про ці речі також забув. Принаймні, коли того ж дня він сів і написав наказ про звільнення з роботи А. Т. Римар, у нього рука не тремтіла і голос, як сказав би поет, не бринів жалібними нотками.

Так 24 січня 1977 року в обласному об'єднанні «Хмельницькгаз» був виданий наказ № 9, де в параграфі № 3 записано:

«У зв'язку з тривалою безперервною хворобою з 4/8-76 р., і враховуючи виробничу необхідність, звільнити з роботи старшого бухгалтера «Шепетівкаміжрайгаз» Римар А. Т. з 26/1-77 р. по ст. 40, п. 5 КЗОТ УРСР.

Підстава: доповідна начальника Шепетівського управління від 24/1.77 № 9.

Начальник об'єднання Б. П. Самборський.

Вірно: інспектор по кадрах В. Ф. Свидницький».

І все. Ви запитаєте: а хтось із товаришкою А. Т. Римар говорив? Чи хтось із них хоч поцікавився, яка в неї хвороба? Хтось звернув увагу на те, що людина в цій системі пропрацювала 12 років? Мала лише нагороди, премії?..

Після наказу у квартирі т. Римар А. Т. з'явився «посланець» з контори «Шепетівкаміжрайгаз». Ні, не для того, щоб поцікавитися здоров'ям хворої чи піднести їй букетик квітів або вітальну листівку від адміністрації і місцевкому. «Посланець» приніс трудову книжку Антоніни Тихонівни і на згадку — копію наказу товариша Самборського (третій примірник).

Про відчай, розпач, сльози теж, як домовилися, ні слова. Товариші Ємяшев і Самборський можуть і тут нас не так зрозуміти. Вони при тому не були. Сліз не бачили. І мають повне право заявити: «Брехня, вигадка авторів. Бо з А. Т. Римар ми навіть не зустрічались».

Це факт. Вони не зустрічалися. Зустрічалися ми. Зустрічалися з А. Т. Римар. Зустрічалися з Б. П. Самборським, В. В. Ємяшевим і головним бухгалтером об'єднання «Хмельницькгаз» І. П. Піцелем.

— А ви що, на всі листи трудящих відгукуєтесь? До всіх отак ставитесь? — не без єхидства посміхався І. П. Піцель. — А чи знаєте ви соцзакони по праці? А чи знаєте ви порядок, який гласить...

— А чи знаєте ви, Ігоре Павловичу, — перепитали ми його, — що, окрім формалізму, є ще й такі поняття, як совість, гуманність, мораль...

У відповідь він розсміявся. І ми зрозуміли: слова ті ми посилали не за адресою. Тому тепер ми забираємо їх назад. Про совість — ні слова. Про добропорядність — теж. Тільки про накази. Накази і параграфи. Сухі і черстві, як душі Ємяшева, Самборського, Піцеля. Тільки про накази і тільки про параграфи.

А щодо сміху, то на це скажемо так: «Сміється добре той, хто сміється останнім».

Г. ЛОЗОВА,
О. ЧОРНОГУЗ,
спец. кореспонденти Перця.

Хмельницька область.

Поговорили

Курили хлопці
Й грали в карти.
І раптом — хриплий бас Мартина:
— Кінчай, братва, смалить. Не варто
Здоров'я гробить нікотином.
Уже давно не є секретом,
Що нікотин страшніш бандита:
Одна єдина сигарета
Коня, наприклад, може вбити...
— Мартине, не мели дурного, —
Сказав хтось, ляпнувши валетом. —
Де бачив ти коня такого,
Який курив би сигарети?!

Іван НЕМИРОВИЧ.

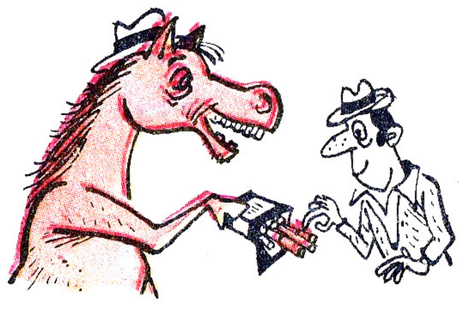

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

— У березні ви одержували тапочки на праву ногу? Ну, а тепер приймайте на ліву.

ХТО ЩО ВЕЗЕ

...Яке це щастя: хліб возити з поля,
А в поле — руки і любов везти!

(Михайло ПАСІЧНИК, збірка «Робота». Видавництво «Молодь», 1975 р.).

Читачу,
Я хотів би, щоб і ти
Ділив зі мною радощі й тривоги:
Яке це щастя — руки в степ везти!
Або, скажімо, голову чи ноги.

Борис ЧАМЛАЙ.

м. Кіровоград.

НАЙВАЖЛИВІША ЗАВДАНЬ

«О, моноліться, розчине, гранітно...»
«... ми делегуємо тебе в майбуть!»

(Михайло ЧХАН. «Дівчина з Криворіжжя», «Дніпро», № 8, 1974).

Стоїть перед нами важлива завдань —
Рішити одвічну, мов сонце, питань:

Скажімо, граніт ми кладем в моноліть,
А як би ще й слово гранітним зробить?

Щоб речень була, як бетон — не зіпхнуть!
Бо ж ми із минулості йдем у майбуть.

Тож слово моє, моноліться й твердій!
Хай пройде століть — ти зостаться зумій.

Нова поколінь знайде в слові весь суть
Того, як виводив я мову в майбуть!

Віктор БАРАНОВ.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

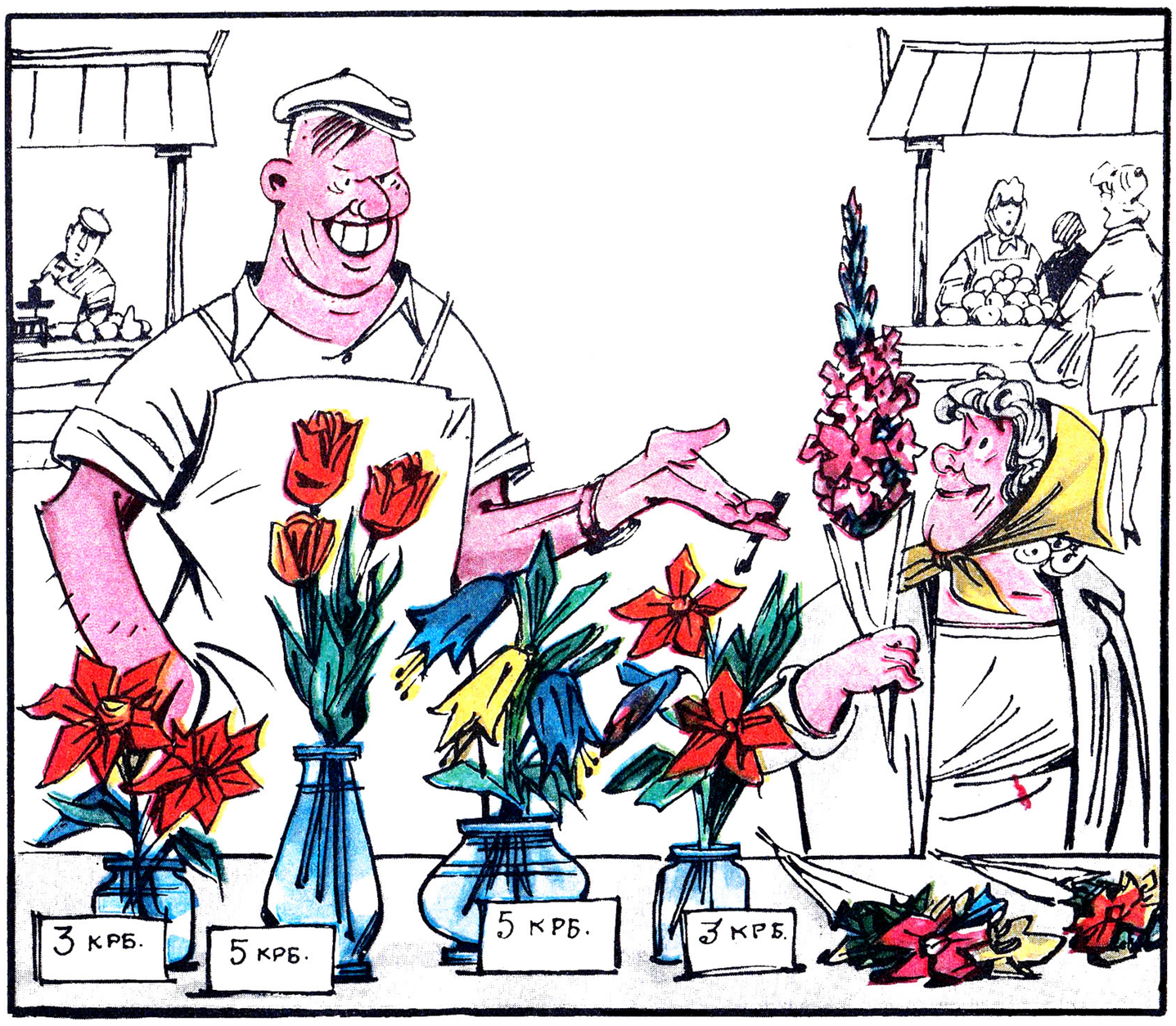

— Це поки що квіточки, а ось скоро підуть ягідки...

АМІНЬ і СВЯТА БОГОРОДИЦЯ

ГУМОРЕСКА

Кинув мітлу дядько Гаврило, вдарив старезним кашкетом об землю і сів на лаву:

— Пропади воно пропадом, це діло! Все! Все! Амінь і свята богородиця!

— Що з вами, дядьку?

З хвилину мовчав Гаврило Петрович, сердито блукав по подвір'ю ферми своїми жовтуватими пронизливими очима, сопів та посмикував щетину вусів. Це така в нього манера сердитись.

— Гавриле Петровичу, хто вам зле зробив? Чого ви отак нервуєте? — співчутливо ми до нього.

Дядько глянув на нас, наче батогом полоснув, потім підняв із землі свого кашкета, вибив з нього пилюку об коліно і сказав:

—Хіба оце ферма тепер? До цього — так то справжня була ферма. Піду звідси категорично і назавжди. Далі вже невиносимо!

Отакі слова для нас — дивина, справжнісінька загадка. Ходити біля худоби Гаврило Петрович почав давненько, ми ще під стіл навкарачки повзали. Проте не такий вже й нині старий. Не обділила природа його здоров'ям. Чолов'яга — хоч куди.

От і здогадайся тепер, звідки у такого чоловіка оте «невиносимо», чому нестерпно йому з нами, молодими хлопцями. Мовчить Гаврило Петрович, смокче цигарку сердито і носом дим видуває.

— Так чого ж це вам «невиносимо»? — порушує мовчанку наш бригадир Панько Ковальчук. — Погляньте, яка краса!

— Краса, краса! А нащо вона тут? Недокурка не придумаєш куди кинути.

— Так он же урни стоять.

— Еге, урни! Наче мені тільки й діла, що до ваших урн бігати. Або ось асфальт поклали. Коли оце було на фермі? Мети тепер його, чистоту пильнуй. А було б отут усе, як було, ніякої мітли не треба, бо на землі землі не видать, а сміття — то таке, як вітром не здує, перейде дощ, у багнюку все втопчеться — і нема нічого. Або ото сад між корівниками насадили, квітники всякі розвели. Для чого? Хіба коровам не все одно?

— Самі ж для себе робимо, Гаврило Петровичу, — пояснює Панько, — щоб дихалось легше і працювалось веселіше.

— Для себе, для себе! Так поливати ж та доглядати оті квітники і дерева не комусь, а нам. У корівниках впорався, на подвір'я поспішай, мети, поливай та прополюй. Воно мені треба?

Важко не розсміятись, бо ж говорив Гаврило Петрович на повнім серйозі. Проте наш сміх і жарти аніскілечки не поліпшили його настрою.

— Смієтеся, бо не знаєте, яке життя було колись тут прекрасне. Оцієї пори, було, подоять доярочки корів, накидаємо в ясла скотині силосу якогось і — до обіду сам собі хазяїн. Хочеш — лежи, спи, у карти грай, у доміно бий, з доярочками гомони — ніхто тобі нічого. А тепер різні раціони, норми вигадали на свою голову, машин та механізмів понаставляли всюди. Заради чого?

— Як то «заради чого»? Молоко з вашої ферми в один бідон вміщалося, — сміється оператор Сашко, — а тепер цистернами возять його від нас. Є різниця?

— Знаєш ти багато, скільки того молока було! Удома на кухні скоромина ніколи не виводилася, повно всього стояло. А які вареники варили та пироги пекли! Не те, одне слово, життя пішло. І що не рік, то все більше не те. Воно, може б, якось призвичаївся до новизни, так усю ферму огорожею обнесли, прохідну поставили, як зв'язаний тепер. Було ж як забреде на ферму твоя чи моя худобина, стане до ясел — хай стоїть, жує, кому яке діло? Та й сам — що приніс, що виніс, хто те бачить?

Жбурнув недокурок Гаврило Петрович під ноги, розім'яв його підбором черевика, підійшов до крана, напився води, витерся рукавом:

— Оце — все. Амінь і свята богородиця! Хазяйнуйте, як знаєте, — сказав і пішов до прохідної.

— Дядьку! — гукнув я в надії, що отямиться, та він навіть не оглянувся.

— Не чіпай, — сказав старший оператор Семен. — Не ми, нове наше життя погнало його звідси.

Що не кажіть, мудро сказав.

Іван ГАЙДАЙ.

м. Херсон.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

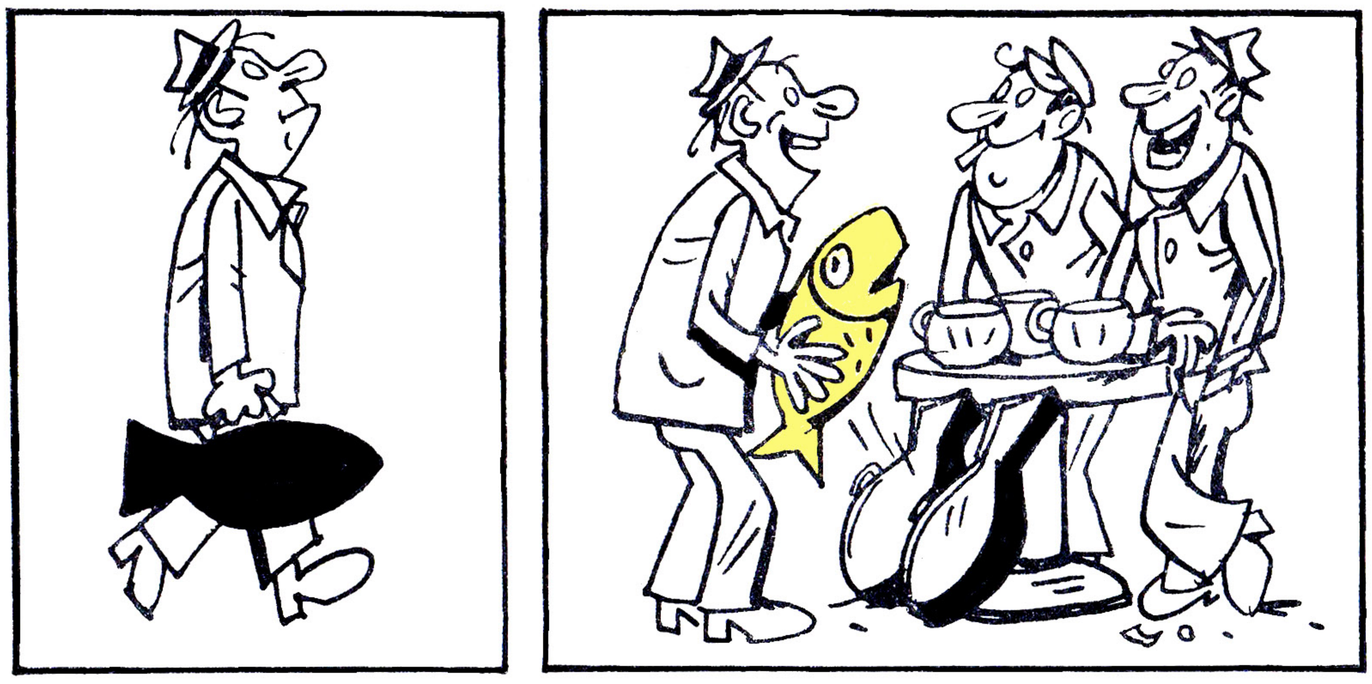

Без слів.

СОН У РУКУ

УСМІШКА

Накрав Архип в радгоспі зерна. Ліг спати, а йому сниться міліція.

— Віро, — запитує вранці він дружину, — ти не відгадаєш, бува, чого це в мене перед очима цілу ніч вимальовувалася міліція?

— Та, мабуть, чоловіче, того, — відповідає Віра, — що та міліція вже в нашому сараї знайшла крадене зерно. І ось до хати прямує — підтвердити, що сон в руку.

Архип знову заплющив очі. Наче хотів, щоб приснилася амністія.

Яків ТОРБА.

с. Приморське
Скадовського району
Херсонської області.

Вітаємо ювіляра

ДРУЖНЄ СЛОВО

З нагоди 70-річчя письменниці ІРИНИ ВІЛЬДЕ, лауреата Шевченківської премії, автора роману «Сестри Річинські», повісті «Повнолітні діти» та цілого ряду інших відомих творів.

Сердечна їй за діток похвала:
Сестер (аж п'ять!) вона ж бо нам дала.
Крім того, є ще й повнолітні діти!..
Всім дати лад — то треба було вміти!
А от вона — зростила їх сама
Й пустила в світ, довівши до ума...
Чудова то, дбайлива, мудра мати!
А матір, звісно, треба шанувати.
Отож ми і вшановуєм її
Та зичимо ще більшої сім'ї!

Текст Д. МОЛЯКЕВИЧА.
Дружній шарж А. АРУТЮНЯНЦА.

«Дорога редакціє! Хочу поскаржитися тобі на своїх друзів-однокласників, також на вчителів, а за одним рипом — і на батьків. Усі вони брехуном мене обзивають. А я вважаю — це несправедливо.

Ну, було, обіцяв, що стану відмінником. Навіть заприсягся в цьому. Але ще й досі ходжу в двієчниках. Так на це у мене є об'єктивні причини. Якось при зустрічі розповім.

Або дав слово добре поводитися на уроках. І після цього на математиці лазив під партами й кукурікав, а на читанні співав, не розтуляючи рота. Воно, звичайно, слова не дотримав, але, повір, були в мене на це свої об'єктивні причини. Якось при зустрічі розповім.

Або перед класом урочисто поклявся, що більше не писатиму на шкільному паркані навіть хороших слів, та не втримався й написав кілька поганих. Воно, само собою, негарно вийшло, але й тут були на це дуже об'єктивні причини.

А те, що я самому директорові школи пообіцяв не смикати за косичку Марину Кукобенко, а тим більше не прив'язувати до її кіски портфеля Миколи Сиволапа, а потім таки не втримався і прив'язав, так це просто випадково вийшло.

Не встигну я розтулити рота, щоб дати чергову обіцянку, як чую дружний регіт своїх друзів. Не вірять, що ці обіцянки я виконаю. Скажу чесно, я й сам не дуже в це вірю. Але обіцяю. Даю клятви направо й наліво, не замислюючись. А от брехуном називати себе все одно не дозволю. Бо несправедливо це. Скільки он солідних людей у нас у Ніжині регулярно дають клятви, беруть зобов'язання і не виконують їх. Хіба хтось наважиться назвати їх таким образливим словом? Ніколи!

От узяти працівників однієї з найсолідніших установ нашого міста — «Ніжинпромжитлобуду» (керуючий М. І. Штиков). Ще чотири роки тому мали вони збудувати дитячий комбінат. Я тоді ще в дошкільнятах ходив. Тато мій, робітник механічного заводу, любив повторювати: «Скоро, синку, у садок підеш». Тепер те саме він каже моєму молодшому братикові. А татові, в свою чергу, обіцяє це дирекція заводу.

Взагалі, дирекція Ніжинського механічного заводу багато чого обіцяє своїм робітникам. Опріч дитячого комбінату, вона обіцяє, наприклад, нову їдальню. Багато років обіцяє, а тато ще й досі на роботу бутерброди в кишені носить.

А крім того, обіцяє дирекція заводу, що ось-ось робітники перейдуть працювати в новий просторий цех. З найновішим устаткуванням і найпередовішим обладнанням. Багато років обіцяє і щоразу переносить строки новосілля.

Та хіба можна якось негарно обзивати дирекцію? Не можна. Несправедливо це буде. Дирекція заводу обіцяє, бо їй, у свою чергу, обіцяють будівельники. Щороку називають об'єкти пусковими. Тільки до пуску тих об'єктів і сьогодні ще так само далеко, як мені до відмінника.

От, скажімо, обіцяють будівельники здати корпус заводу в цьому році. А самі чудово розуміють, що не зможуть цього зробити. Бо, перш ніж монтувати устаткування, треба повністю перебудовувати заводську котельню. А такої роботи вони за рік ніколи не подужають.

А все одно зобов'язуються здати об'єкт у строк. І ніхто ніколи не наважиться сказати про них те, що говорять, не соромлячись, про мене. Ніхто не назве їх отим образливим словом, яким називають мене.

Хоча я, об'єктивно кажучи, лише наслідую приклад дорослих.

З повагою
Учень однієї з ніжинських середніх шкіл
Василь Н.»

Листа Василя Н. підготував до друку

Ю. ПРОКОПЕНКО.

Мал. В. ШИРЯЄВА

— А цемент і цього разу закам'янів!
— Не турбуйся, камінь нам теж потрібен!

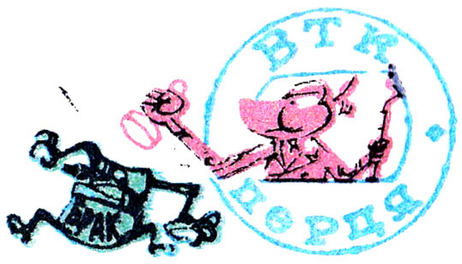

Насолили!

Технологія виготовлення звичайної солі відома давно. Але сучасний споживач не задовольняється темнуватими крупнозернистими кристалами третього гатунку, а прагне бачити на своєму столі білосніжний порошок дрібного помолу, без сторонніх домішок.

На Слов'янському солевиварювальному комбінаті (Донецька область) таку сіль і виготовляють. Називається вона «Екстра» і відповідає кращим світовим стандартам. Та, як не дивно, а торговельні організації бракують «Екстру». За два останні роки на комбінат надійшло 813 рекламацій з України, Російської Федерації, Латвії, Литви, Естонії, Білорусії і Молдавії. Десятками тонн бракують слов'янську «Екстру» і представники інспекції по якості та Держстандарту.

Парадокс? Першосортна продукція раптом ні з того, ні з сього йде в брак? Отакої!..

— У чому ж сіль? — запитали ми директора комбінату В. Г. Могильова.

— З цього запитання і треба було починати, — відповів він і повів нас по підприємству.

Виявилось, що білосніжна слов'янська «Екстра» розфасовується, по-перше, на стареньких, зношених автоматах. Розфасовується вона, по-друге, у пачки не з твердого коробкового паперу, як того вимагає технологія, а з м'якого. До того ж, насипають її просто в пачки, без внутрішніх пакетів. Для склеювання цих пачок використовують не спеціальну емульсію, а замінник, який склеює сяк-так, а то й взагалі нічого не склеює. Пакують розфасовану продукцію не в ящики, а в обгортковий папір.

Усі ці замінники для фасування-пакування аж ніяк не гарантують збереження солі під час навантаження у вагони, транспортування і розвантаження. Тому й розлазяться пачки і пакети, і висипається першосортна «Екстра» просто на підлогу у вагонах і на складах.

— Ми, звичайно, хотіли б донести нашу сіль до кухонних та обідніх столів,— каже директор комбінату.— Але ж зрозумійте: немає у нас твердого коробкового паперу, немає так званого підпергаменту для виготовлення внутрішніх пакетів, немає ящиків... Не вистачає клею і шпагату. Пишемо з цього приводу.

— Куди?

— У Донецьке територіальне управління по матеріально-технічному постачанню, республіканське промислове об'єднання «Укрсільпром», в «Укрголовліспапір» та інші організації. Крім того, їздимо до обласного центру і столиці й вибиваємо.

— І вдається щось вибити?

— Якщо і вдається, то незначну кількість...

Повернувшись до Києва, я пішов у республіканське об'єднання «Укрсільпром» і поцікавився: чи довго ще солитиме Слов'янський солевиварювальний комбінат поїзди і склади?

— Хтозна,— розвів руками начальник об'єднання В. І. Єрмаков. — Прогнози невтішні. Мало дають нам якісних таропакувальних матеріалів. Через їх нестачу солить не тільки Слов'янський комбінат. Солять усі наші дев'ять підприємств.

— А добиваєтеся, щоб дали більше?

— Про що мова! Поглянули б ви, скільки листів у різні інстанції написали!..

Я поглянув, а, вірніше, переглянув листування. З нього випливає, що Міністерство харчової промисловості і Головпостач УРСР начебто обіцяють розв'язати це наболіле питання. Але чомусь не розв'язують.

Усе, отже, стало зрозуміло.

Довідався я в об'єднанні і про те, що підпорядковані йому підприємства солять споживачеві ще й в інший спосіб. От, наприклад, на Солотвинському соляному руднику (директор В. Ф. Короп) додають у харчову йодисту сіль менше, ніж належить, йодистого калію, зате більше — тіосульфату натрію. Окрім того, в ній забагато речовин, які не розчиняються у воді. А Геройський соляний промисел дає у продаж мокру сіль.

Одне слово, в системі «Укрсільпрому» відчувається явний пересол. А через те доводиться солоно і залізничникам, і торговельникам, і споживачам.

М. ПАЛЬЧИК.

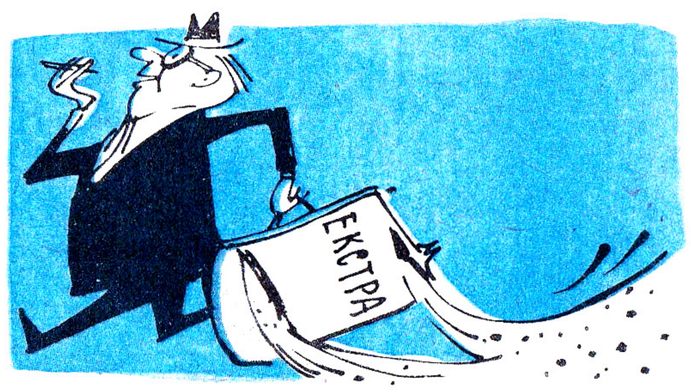

Дали перцю!

Хтозна, де він так навчився, але стукати по столу кулаком начальник станції Кирнасівка Одесько-Кишинівської залізниці т. Чмихаленко умів майстерно. Як гепне та гепне — все зі столу летить догори, а потім знову падає на своє місце. Правда, як нікого в кабінеті нема, Чмихаленко кулакам волі не дає. А тільки викличе кого на розмову чи нараду якусь із працівниками проводить, так і пішов кулаками молотити та ще й кричати. Лист про це надійшов Перцеві.

Як повідомили редакції з дорожнього комітету профспілки Одесько-Кишинівської залізниці, за грубе ставлення до працівників і неправильну поведінку Чмихаленка з посади начальника станції звільнено.

Харківському художникові-карикатуристу Миколі ОГНІВЦЕВУ — 75.

Вміщуємо його малюнки.

Автошарж.

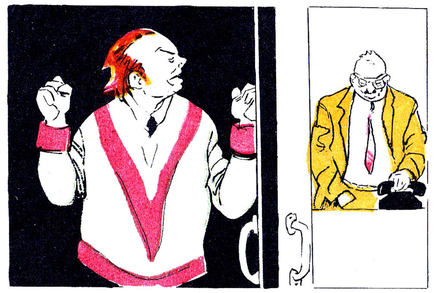

— Якщо він мені ще раз нахамить, я йому покажу, де раки зимують...

...і де їх можна побачити влітку.

У ТАБОРІ АНТИРАДЯНЩИКІВ

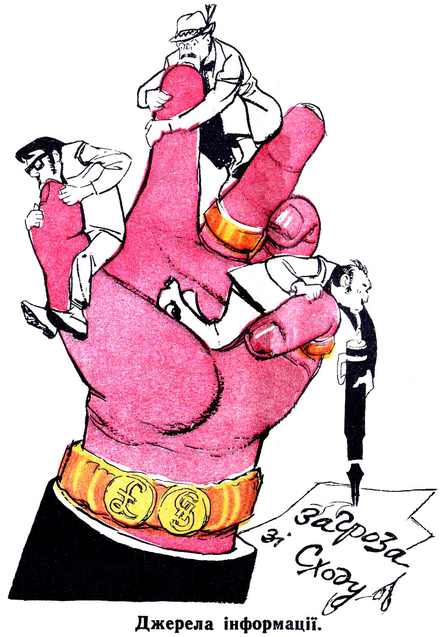

Джерела інформації.

Мал. Ю. КОСОБУКІНА

— За цю продукцію можете не турбуватися, перевірено кожен сантиметр.

Дали перцю!

Правду люди написали в листі до редакції, що зовсім не з того боку показав себе Анциферов В. І. Обіймаючи посаду секретаря парткому колгоспу «Правда» Троїцького району на Ворошиловградщині, він організаторських здібностей не виявив. А ось махінаторські — показав наочно. Де тільки можна було хоч трішечки погріти руки — грів. Не погребував навіть приласнити частину грошей, виділених колгоспом на подарунки ветеранам Великої Вітчизняної війни. До того ж виявилося, він і внески партійні сплачував не з усіх заробітків.

Як повідомив секретар Ворошиловградського обкому Компартії України тов. Романенко, за зловживання службовим становищем і систематичну недоплату членських партійних внесків Анциферова В. І. з членів КПРС виключено.

Диспут

ГУМОРЕСКА

Як завжди, я прийшов на роботу з запізненням.

— Читав? — змовницьким напівшепотом запитав мене мій колега, економіст Тютюнюк.

Від його шепоту у мене похолонуло всередині.

— Що? Наказ? За запізнення?..

— Та ні. Оголошення...

— На зборах розбиратимуть?

— Заспокойся, — дружньо поклав руку на моє плече Тютюнюк. — Вечір-диспут придумали. Он почитай...

Я підійшов до дошки оголошень і прочитав: **«У червоному кутку відбудеться вечір-диспут на тему «Про культуру твоєї поведінки».**

До дня диспуту було ще два тижні. Отже, часу для того, щоб підготуватися, все обміркувати, цілком досить.

— Ну?.. — знову прилип до мене Тютюнюк.

— Що?

— Як що? Не знаєш, на кого натякають? Чию поведінку мають на увазі?

— Ну-у... Всіх у нашому відділі. І твою, і мою...

Того ж дня Тютюнюк перестав палити в кабінеті, а регулярно, двічі на годину, тихо і непомітно зникав у курилку. Зрештою він взагалі кинув палити.

Ще більше я був здивований, коли наш начальник першим почав вітатися з усіма. Що за дивина! Раніше він, бувало, взагалі не відповідав на наші привітання. Більше того, Денис Іванович перестав підвищувати тон, а заговорив з нами звичайною людською мовою.

Час вечора-диспуту наближався. Кожен вживав заходів. Заступник начальника, Кирило Данилович, наприклад, в їдальні під час обіду люб'язно пропускав попереду себе жінок. Ольга Петрівна, нормувальниця, жінка не першої молодості, на подив усім, зняла рудий невдало збитий шиньйон і стала носити скромну зачіску.

Людмила Антонівна, наш статистик, знайшла в собі мужність замінити на робочому місці журнали мод на арифмометр, а штани, що підкреслювали її фігуру, — на сукню. Друкарка Томочка перестала зловживати «маленькою хімією», яка робила її симпатичне личко схожим на рекламу в магазині «Дитячий світ», і подовжила міні-спідничку так, що це було помітно навіть неозброєним оком.

«Треба діяти!» — щодня наказував я й собі і поступово зменшував час запізнень на роботу, а потім навчився приходити рівно на дев'яту...

Вечір-диспут пройшов успішно. На ньому ставили всім за приклад ввічливість начальника, лицарство його заступника, культурність і силу волі Тютюнюка, скромність Ольги Петрівни, сумлінність в роботі Людмили Антонівни, дівочу гідність друкарки Томочки і, нарешті, мою дисциплінованість.

Тільки наступного дня всі полегшено зітхнули. І все пішло по-старому. Кожен знову став самим собою.

Вячеслав КОЛЕСНИКОВ.

м. Олександрія
Кіровоградської області.

perec-ua.

perec-ua.

БУМЕРАНГ

У селі Устивиці Великобагачанського району раптом завелася чесна людина.

Узяла ця чесна людина ручку і почала боротися за правду.

Написала вона листа «Перцеві», врізавши ту правду-матку у вічі, незважаючи на посади.

Головному зоотехнікові місцевого колгоспу імені Калініна Н. С. Баль і зоотехнікові М. Г. Вовк дісталося за окозамилювання.

Голові колгоспу І. О. Табуру — за потурання окозамилювачам.

А завідуючій фермою № 2 М. І. Перетятько — за кар'єризм. Два роки підряд Марія Іванівна одержує ордени — спочатку орден Трудового Червоного Прапора, а потім орден Леніна — виключно за рахунок махінацій.

«Приїзди, Перче, та подивишся, як у нас нагороди заробляють, та розкажи про це усім, — закінчувала устивицька чесна людина свій лист, — не я одна тебе прошу, під моїми словами обома руками підписуються доярки Коломієць, Усик, Зінченко та вся ферма. Тільки, якщо можна, не виявляй наших прізвищ: сам знаєш, правду не всі люблять».

Додержуючись усіх правил конспірації, я проникнув непоміченим на молочнотоварну ферму № 2 і ще непомітніше підступився до доярки П. Ф. Зінченко.

— Тс-с-с! — кажу. — Прибув вам на допомогу. Разом боротимемося проти окозамилювачів і махінаторів.

— Тю на вас! — відповідає жінка. — З печі упали, очевидно, і боляче забилися?

— За вашим же листом приїхав, — кажу ображено. — Ось...

Узяла вона аркуш паперу, пробігла його очима.

— Давайте,— мовить,— відійдемо подалі від моїх корівок, бо вони, як чують грубі слова, погано дояться. А на відстані я вже вам скажу, як можна назвати людину, здатну на таку підлість.

Відійшли. П. Ф. Зінченко сказала. І додала:

— Можете різати мене на шматки, але я впевнена, що серед доярок нашої ферми такої нечисті нема. Не вірите? Валю!

Підійшла невисока жіночка — Валентина Іванівна Усик, яка, судячи з листа, теж підписалася «обома руками».

— Ану читай, що ми з тобою тут нашкрябали.

Валентина Іванівна прочитала.

— Тьху! — коротко, але красномовно прорецензувала вона лист. — Я б цій гидоті сама руки повикручувала!

Тут уся ферма зійшлася. При повній відсутності будь-якого колгоспного начальства обговорили скаргу і одностайно приєдналися до наміру Валентини Іванівни.

— Дайте мені цю писанину, — підступив один із скотарів, — папір наче ніврокку, а в мене тютюнець є.

— Гляди, Миколо, отруїшся, — застерегли жінки, — там же не чорнило, а жовч. Та й кореспондентові він іще знадобиться: мусить же, мабуть, все-таки розповісти усім чесним людям, як у нас ордени заробляють. За це ми справді обома руками підписуємося.

— А ви допоможете?

— Чим зможемо, — відповідають. — Можемо, наприклад, показати наших корівок.

Корівки й справді були те, що треба. Чистенькі, вгодовані, а вим'я — ну, не менше, ніж на відро.

— Це взимку ми по відру молока від корови надоюємо, — сміються доярки, — а влітку — два відра доводиться підставляти. А Марія Федорівна Тимченко, Ольга Семенівна Перетятько, Валентина Іванівна Усик, Надія Гнатівна Клименко ще й третє тримають напохваті. Бо вони торік понад чотири тисячі кілограмів молока від корови мали.

Наче чую ехидненький шепіт «правдолюбця» з підворітні:

— Що ви цифрами очі замилюєте? Цифру можна у звіті будь-яку написати.

Протри очиці, невідомий злостивцю, та оглянься навколо. Якщо увесь світ на твій аршин міряти, то, звичайно, все можна. Але гроші колгосп одержував не за красні цифри, а за реальну продукцію. Гроші — це така штука, що коли вони є, то таки справді є, а коли їх нема, то таки справді нема. Торік колгосп імені Калініна одержав понад мільйон карбованців чистого прибутку — майже удвічі більше, ніж позаторік. Багатіє, зростає колгосп — заможнішають і люди. Півсотні власників легкових автомашин в Устивиці, ще майже стільки ж бажаючих стати ними чекають своєї черги.

А час від часу прізвища устивичан фігурують в Указах про нагородження.

Це я, власне, не для наклепника розповідаю. Не вірю, що він сам усього не бачить. Але на те й червивда душа у нього, щоб тінь на ясний день наводити.

Мушу засмутити «правдолюбця»: даремно він скнів над папером, виплескуючи власну жовч. Брехня, наче бумеранг, ударить його самого. Бо я хоч і обходив господарство, перевіряючи факти, але тільки для того, щоб:

а) згадуючи анонімку і брудні, брехливі руки їхнього автора, душею і серцем теж приєднатися до наміру Валентини Іванівни Усик;

б) із чистою совістю сказати всім, кого намагався обплювати наклепник:

— Спасибі вам, добрі люди, за вашу чесну працю!

В. БОНДАРЕНКО,
спец. кор. Перця.

Полтавська область.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Не знати, чи Хлопіцький В. Ф. припадав коли-небудь до світлих джерел педагогічної науки, бо, будучи директором Заболотівської спецшколи-інтернату на Волині, ні мудрості педагогічної, ні такту керівника не виявив. Зате було помічено, що Хлопіцький частенько припадає до джерел горілчаних. Ну, а після того керівництво виховним процесом звісно яке: лайка, грубощі, безпідставні чіпляння до вчителів. Це створило нездорову атмосферу в школі.

Такий лист надійшов до редакції «Перця».

Завідуючий відділом науки і учбових закладів Волинського обкому Компартії України тов. Забороварний повідомив, що за допущені недоліки у роботі і аморальну поведінку Хлопіцького В. Ф. наказом облвно з посади директора спецшколи-інтернату звільнено.

Мал. В. ГОРБАЧОВА

Без слів.

Олександр БРОДСЬКИЙ

НА МІСЯЦЬ, НА МІСЯЦЬ!..

Я гукнув:
— Збирайся, Свєто!
Ось двомісна
Є ракета.

Хочу в небо
Голубе
Взять на Місяць
І тебе!

Крісел — два:
Моє!
Твоє...

— А морозиво там
Є?

НЕ ЗА РОЗМІРОМ

Вечір.
Внукові не спиться,
Баба пісеньку співа:

— Спи, і хай тобі
присниться
Чудо-звір або жар-птиця,
Чи на дереві сова.
Може, рибка чи то мишка,
Чи сибірська наша кішка,
Або місяць у вікні...

Чи підйомний кран
чудовий?..
— Ні,
Бо він такий здоровий,
Що й не вміститься у сні!..

З російської переклав
С. ОЛІЙНИК.

РОГАТЕ СОНЕЧКО

Вночі Люся пробудилась,
У віконце подивилась,
Притулилася до мами:
— Гляньте, сонечко... з
рогами!

ПОМІЧНИЦЯ

— Чого плачете, малята?
А Галинка: — Я не знаю...
То, бабусю, плаче Ната,
Я їй тільки помагаю!

Михайло ХИЖКО.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

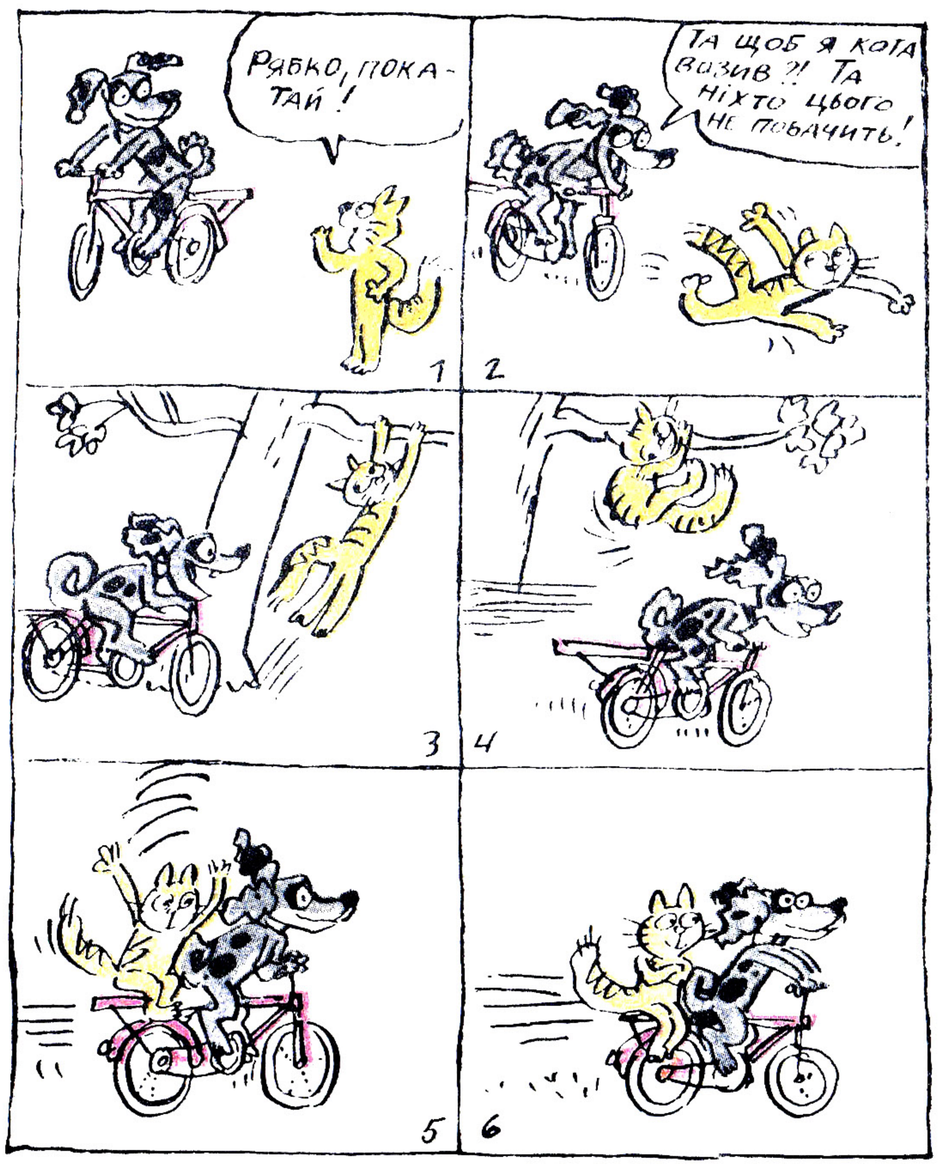

ВЕДМЕЖАТКО НА ПЛЯЖІ

Дивиться на річку й каже:
— От біда мені тяжка!
Загоріло б я на пляжі,
Та не скину кожушка...

О. ДЗЯТКО.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

СТЬОПА НАПИСАВ КРАЩЕ

Першокласники Стьопа і Володя — сусіди. Коли Стьопина мама на другій зміні, вони разом вчать уроки у Володі, а його старша сестра Віра їм допомагає.

— Ну, хто сьогодні напише краще? — запитує Віра.

— Я, — говорить Стьопа.

— Ні, я, — відказує Володя.

— Ми завтра подивимось по оцінках, що поставить вчителька, — заспокоює хлопчиків Віра.

Стьопа і Володя старанно виводять літери.

А наступного дня сестра помітила, що Володя засмучений.

— Ну, як справи у школі? — цікавиться вона.

— Стьопа написав краще, — похнюпившись, відповів Володя.

— А які вам поставили оцінки? — допитується сестра.

— Обом четвірки, але у нього — на цілу клітинку більша.

ТРЕБА ШВИДШЕ ЧИТАТИ

Маленький Юрась третій день підряд запізнюється до школи. На перерві вчителька покликала його до себе і питає:

— Чом це ти часто спізнюєшся? Мабуть, щось робиш не так, як належить? Подумай-но і потім відповіси.

Юрась зам'явся, переступаючи з ноги на ногу, і врешті-решт пояснив:

— Коли я проходжу повз дитячий кінотеатр, там завжди висять нові афіші, і я біля них затримуюсь. Але я незабаром навчуся читати швидше!

Віктор ТАРАСЕНКО.

ПОДІЛИВСЯ

Мишко не давав гратися своєю новенькою машиною меншій сестричці Тані. Мати сказала:

— То недобре, Михасику. Іграшками треба ділитися.

Через якийсь час Мишко прибіг до матері і радісно вигукнув:

— Я з Танею поділився — їй віддав кузов, а собі залишив коліщатка.

ХОЛОДНО

Таня прибігла з вулиці і каже:
— Так мої черевички замерзли, що навіть у ноги холодно!

Павло ШИБУТ.

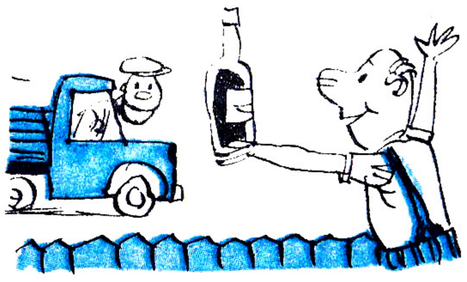

СПОВІДЬ ЗАБУДОВНИКА

ГУМОРЕСКА

Мені дорікала дружина:

— Ти непрактичний і боягуз. Інші теж починали будуватися на голому місці і давно живуть у нових будинках, а ми в старій хаті.

— Ну, звідки, де я візьму будівельних матеріалів? — злостився я. — На базах відпускають лише по нарядах.

— А ти б поцікавився в дядька Петра. Не тобі рівня, літній чоловік, а будинок вимурував, як контору.

...Петро Полікарпович на саморобному верстаті стругав дошку.

— Де я брав матеріали? — змітаючи свіжі соснові стружки, ледь помітно усміхнувся він. — Воду у криниці, глину на глинищі, пісок у березі.

— Та це зрозуміло, — кажу, — а цеглу, цемент, дерево, бляху?

— Ти, я бачу, хочеш багато знати, — суворо подивився на мене дядько Петро. Потім подумав-подумав і змилостивився: — Ну, коли ти серйозно надумав будуватися, тоді слухай...

По-перше, написав я заяву: мовляв, так і так, хата моя віджила свій вік, треба будуватися, а тому прошу виписати мені цегли. Довго та заява мандрувала десь по канцеляріях. Врешті-решт одержую відповідь: «Такої кількості цегли нема, але, як виняток, занаряджуємо вам одну тисячу штук».

Гаразд, міркую собі, і тисяча на вулиці не валяється. Випросив у голови машину, поїхав на завод, навантажив... Дивитися ні на що. Аж тут підходить якийсь хлюст, видно, з заводських.

— Папашо, може, ще треба?

— Та як же, — кажу, — не треба, коли цього й на причілок не стане.

А він мені, правда:

— Тільки в нас комерческа.

— Та біс із нею, що комерческа, — давай!

Одне слово, навозив я цегли, розбив підмурки та й ламаю собі голову, де зв'язуючих матеріалів дістати. А в нас, пригадуєш, саме того часу дорогу будували. Дивлюся: той льох мурує, той стовпи залізобетонні на воротях ставить, той подвір'я асфальтує. Де воно, думаю, люди цемент беруть? Коли якось пізнього вечора зупиняється біля двору машина. Вийшов з неї чоловік і йде мені назустріч.

— Будуєтесь, батя? — питає.

— Та думаю, — відповідаю.

— А цементу не треба? — пошепки пропонує і труситься весь, як у лихоманці.

— Ти що — боїшся?

— Чого б я боявся. У нас, у шляховиків, просто — все на дорогу спишуть. А колотить мене спрага. Нема чим угамувати?

— Знайдеться, завертай.

Так він мені і цементу, і щебеню, і вапна. Такий трапився мурзило, що за горілку рідного батька продасть.

Потім звів стіни — дерева катма. Я й сюди, я й туди — кінчилися, кажуть, фонди. Знову випросив у голови машину: поїду, думаю, на лісосклад, може, там хоч «комерческе» є. До воріт, а мене не пускають.

— Куди, — кажуть, — тебе чорти несуть, дядьку?! У нас саме ревізія. Отоваримо через місяць, не раніш.

— Та в мене, — пояснюю, — і наряду нема. Я так, навмання, немов на розвідку.

— Без наряду? Тоді заждіть. А що вам треба? — пішов на зближення завскладом.

— Кругломір, — кажу, — на дах, дошки, шалівки.

— Коли так, — відповіда, — то станьте он там у затінку й чекайте, доки ревізія на обід піде.

Це попервах. А пізніше вже і не крились, а, навпаки, підганяли:

— Де це ви забарилися? Швидше їдьте, бо ревізії пора обідати.

Бляха на даху, скажу тобі, теж прямого призначення. Коли закінчили дорогу, пішли по ній вантажі. і от знову якось зупиняється машина біля мого двору, бо вони на забудови, як бджоли на гречку.

— Господарю, вкривати маєш чим? — киває на дерев'яну клітку даху водій.

— Аби було чим, — відповідаю, — то ребрами не світила б.

— Купи, не пошкодуєш, бляха спеціального призначення.

Вдарили по руках. Та й правду казав: гнучка, легка й не іржавіє. Ще пропонував якусь турбіну, та я відмовився — нащо вона мені...

...Тепер, сподіваюсь, зрозумів? — спитав дядько Петро. — Тільки я тобі нічого не казав, ти нічого не чув.

— Але ж у мене не вийде, — засмучено промовив я.

— Чому?

— Дорогу ж кінчили будувати.

— А ти хіба не бачив? Вже ремонтують.

Того ж дня я сказав дружині:

— Починаю будуватися. Про всяк випадок насуши сухарів...

Анатолій ВОРОПАЙ.

м. Ромни
Сумської області.

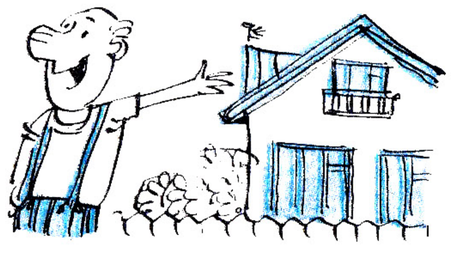

Мал. В. ГОРБАЧОВА

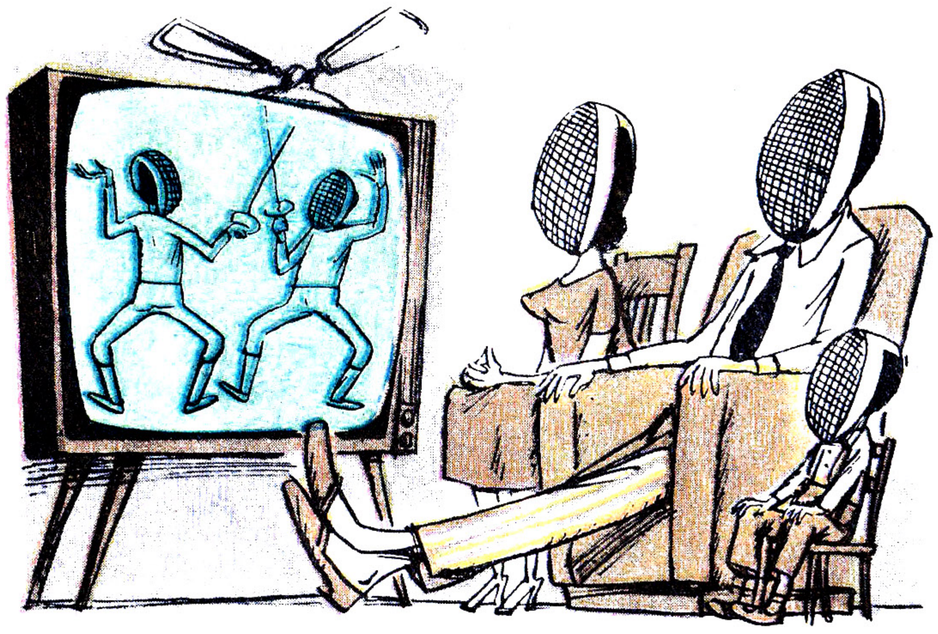

Без слів.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

«Персональний міст» — фейлетон під такою назвою опубліковано у № 3 «Перця» за 1977 рік. У ньому йшлося про зловживання Магарачука В. Я. — керуючого Опорецьким відділком радгоспу «Славський» Сколівського району на Львівщині.

Як повідомив редакції секретар Сколівського райкому Компартії України тов. Касюхнич, факти повністю підтвердились.

За грубе порушення Статуту КПРС, зловживання службовим становищем у корисливих цілях Магарачуку В. Я. оголошено догану з занесенням до облікової картки. Його також знято з посади керуючого відділком радгоспу.

Мал. М. ЛИТВИНА

Сохне від любові.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— У ворота кожний футболіст попаде, а ти спробуй в штангу влучити.

Мал. А. БОРДУНІСА

Без слів.

Народні усмішки

КІНЕЦЬ ТЕРПІННЮ

Йдуть два п'яних дорогою. Один і каже:

— Друже, що мені робити, на мене стовп іде.

— Будь розумний, обмини.

— Ні, досить. Я вже два обминув.

Надіслала М. ГАМУЛЕЦЬ.
м. Львів.

КУХОЛЬ — НЕ ЧАРКА

— Не віддам я за тебе, парубче, своєї дочки, бо ти дуже любиш заглядати в чарку, — сказала мати нареченої Федора.

— Мамо, можу навіть заприсягтися, що, як оженюсь, то чарки і в руки не візьму, — пообіцяв майбутній зять.

Після весілля Федора пішла провідати молодят; зять саме лаштувався снідати і налив собі у кухоль горілки.

— Ти ж що це?! А обіцяв...— гнівно почала дорікати теща.

— Мамо, — спокійно відповів зять, — розмова у нас була про чарку, а це ж кухоль.

Надіслав В. ХУДЯК.
м. Кривий Ріг
Дніпропетровської області.

БУДЕ ЗАРПЛАТА

Сашко питає:

— Мамо, а де наш макогін?

— Позичила сусідка.

— А що, у сусідчиного чоловіка сьогодні буде получка?

НОВОСІЛЛЯ

На новосілля зібрались гості. За цілий день усе попили і поїли. Вже нічим пригощати, а вони додому не йдуть — пісні горланять. От хазяйка, дивлячись у вікно, каже:

— Он від сусіда гості теж пішли додому.

Надіслав Ф. Ю. ПРИЩЕПЧУК.
м. Овруч
Житомирської області.

А ТАК... ВІЛЬНИЙ

Зустрілись дві жінки.

— Як справи у вашого сина?— питає одна.

— Справи у нього непогані. Працює циркачем. Нічого не робить, тільки три рази на день засовує голову в пащу тигра, а так цілий день вільний...

Надіслала Л. СТРЕБЛЯНСЬКА.
м. Макіївка
Донецької області.

РУКИ ЗАЙНЯТІ

Гукає чоловік з печі:

— А подай-но, жінко, пирога!

— Та ти хоч очі продери!

— Та руки ж зайняті: саме чарку наливаю!

Надіслала В. Г. БОЖКО.
м. Фастів
Київської області.

Сатиричні мініатюри

З УМОВОЮ

— Сідай із нами,— звуть Микиту.—
Поїдем в ліс. А там — краса!..
— Що ж. Я не проти відпочити.
А є півлітра й ковбаса?

Василь КРАВЧУК.
м. Ізяслав.

ПРО ОДНОГО ДИРЕКТОРА ФІЛАРМОНІЇ

Він бурчить: — Всі артисти погані!
В їхній успіх я віри не йму.
В нього той лиш співак у пошані,
Хто співа... дифірамби йому.

Іван КОНОНЕНКО.
м. Кривий Ріг
Дніпропетровської області.

ЧУТКИ

Чутки про нього — що він майже бог,
Рішучий, наче лев, і справу знає,
Що чесний, що працює він за двох...
...Оті чутки він сам і розпускає.

Василь МІРОШНИК.
с. Довжик
Золочівського району
Харківської області.

ЙОГО ПРИСТРАСТЬ

Він запевняв свою дружину:
— Без тебе, люба, я загину!..
І щиру правду говорив...
Бо ж на її зарплату жив.

Лариса СТЕЛЬМАЩУК.
с. Лоєва
Івано-Франківської області.

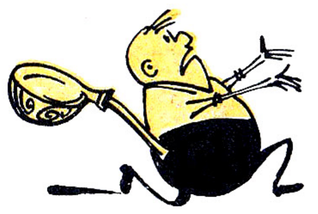

СЛОН І МОСЬКА

(Майже за Криловим)

У Моськи — ювілей. Всім весело й святково.
І кожна усмішка, і кожне щире слово,
І кожний тост піднесено луна
На честь, звичайно... Моськи?
Ні, Слона!

ЗЛОЧИН І КАРА

Вовк мотоциклом збив Зайця.
(Бо нализавсь і пер щодуху).
Вліпили ж Зайцю строгача —
За те, що молодь не навча
Законам лісового руху!

Григорій ЄЛИШЕВИЧ.
с. В. Чернеччина
на Сумщині.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

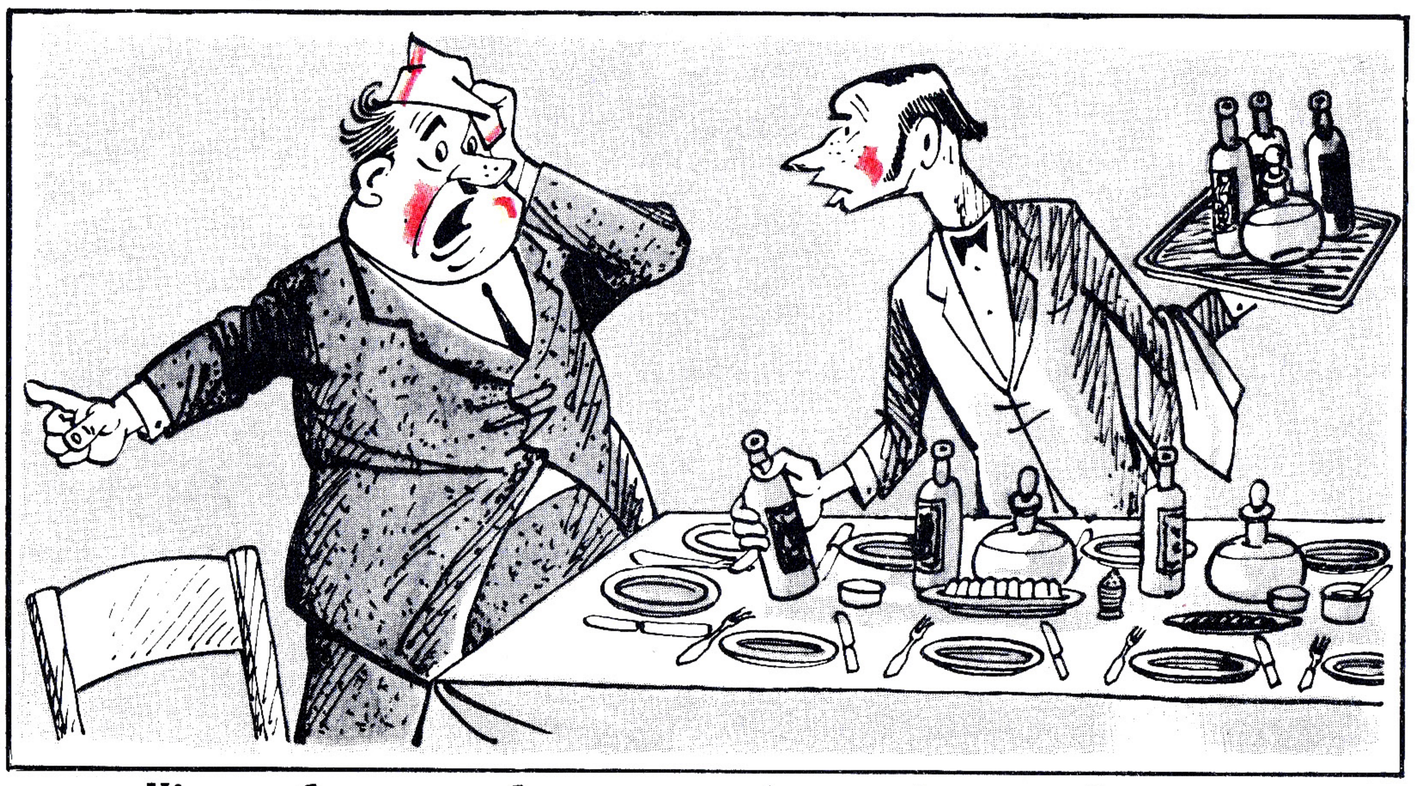

— Ніякого бенкету не буде, вони ревізують цілком серйозно.

Мал. В. ГОНЧАРОВА

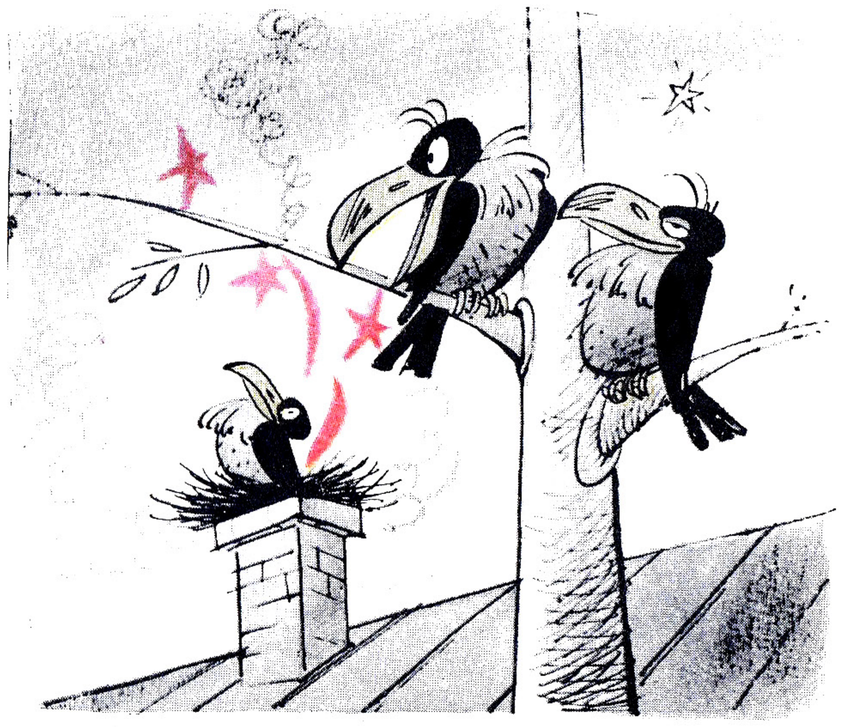

— А ця Гава завжди ігнорує техніку безпеки.

Вісті з того світу

ДВА ОБЛИЧЧЯ ОДНОГО ДІЯЧА

В американському штаті Нью-Джерсі посаду голови сенату обіймає поважний діяч у галузі алкогольних напоїв — оптовий торговець спиртним Метью Фельдман.

І ось цього політичного діяча довелося викликати до суду. Його звинуватили в підкупі: керуючому одним великим рестораном Фельдман дав 6400 доларів хабара, щоб той купував віскі і бренді тільки в його фірми.

Взагалі, у Сполучених Штатах дати чи взяти хабар не цураються майже всі бізнесмени. Навіть за офіційними даними, великі американські концерни витрачають щороку на це п'ятдесят мільйонів доларів. Отже нічого надзвичайного містер Фельдман не скоїв. Але він порушив одне важливе правило — не попадатися!

Після суду газети штату висловили припущення, що тепер Метью Фельдман змушений буде подати у відставку з посади голови сенату.

«Дурниці, — відповів на це спритний діяч. — Політик Метью Фельдман ніколи хабарів не давав і не брав. А за дії бізнесмена Метью Фельдмана він не відповідає!»

Мал. В. ПЕТРЕНКА

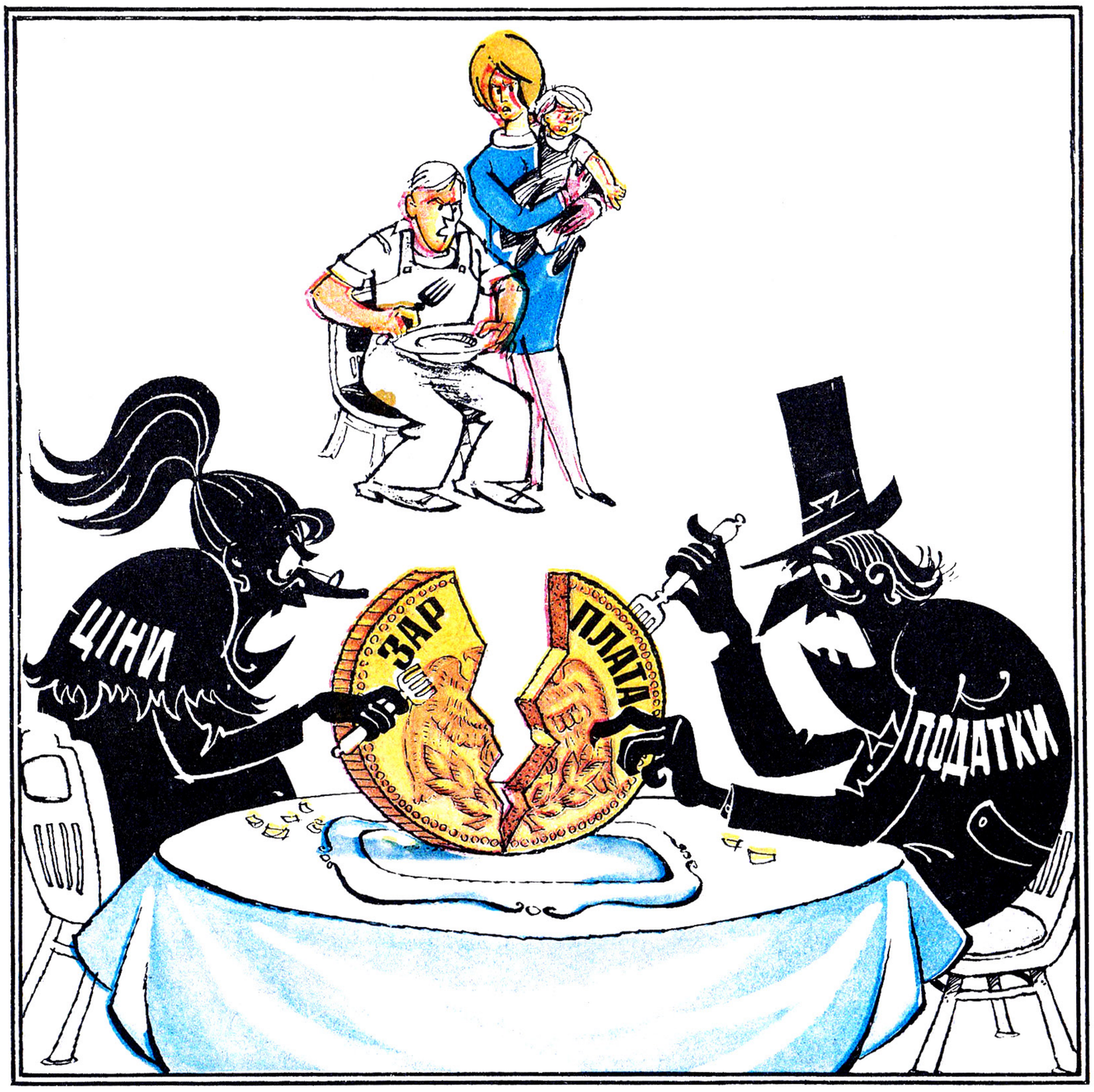

Третій зайвий.

ГЕНЕРАЛ І КОМПАНІЯ

Бельгієць Клоз і датчанин Торсен — колеги: обидва вони — генерали, обидва були командирами бронетанкових дивізій, свого часу обидва обіймали високі посади в штабах НАТО. До того ж вони, можна сказати, сусіди, бо від Бельгії до Данії не такий уже й далекий світ. Але сусідів-колег розділяє чорна заздрість. Заздрість генерала датського до генерала бельгійського.

Бачите, Клоз став дуже відомим, про нього багато тепер говорять. І це не дає Торсенові спокою, він місця собі не знаходить від заздрощів. І справді, обскакав-таки бельгієць сусіда: виссав з свого генеральського пальця «меморандум» про таємні наміри Радянського Союзу одного дня (а може, й ночі) захопити чи не весь європейський континент. Прогримів Клоз цим своїм «меморандумом» по всіх країнах НАТО. Таким відомим став, таким відомим!..

— Але й Торсен не ликом шитий — за прикладом бельгійського колеги він теж заповзявся смоктати свій генеральський палець і висмоктав свій «меморандум». Може, й не такий багатий на фантазію, зате, так би мовити, цілком локальний і конкретний. Торсен не оперує, як Клоз, загальноєвропейськими масштабами, він обмежився масштабами датськими, бо достеменно знає, що Радянський Союз з усіх країн НАТО найбільше замахується на Данію. Чому саме на Данію, цього Торсен не знає, але що це так, навіть заприсягтися може...

Тяжко, видать, трудився датський генерал, змагаючись із своїм бельгійським колегою, але навіть у штабах НАТО не дуже високо оцінили його старання: що не кажи, а самобутності у творінні Торсена малувато — наслідування Клоза явне. Але Торсен не збентежився. Він носиться зі своїм «меморандумом», як дурень із писаною торбою, вимагає збільшення асигнувань на потреби НАТО.

До речі, Торсен — не одинокий датський конкурент бельгійця Клоза: два офіцери датського генерального штабу — П. Борберг та П. Броков склепали ще один «меморандум». Хоч перший з них лише підполковник, а другий — і того менше, капітан 3 рангу, що, по-сухопутному, дорівнюється майорові, а, бачте, теж змагаються з генералом Клозом у компонуванні немудрих баєчок про «агресивні наміри» Радянського Союзу.

Нормальні датчани сміються з цих вигадок, а от деякі органи датської преси обіруч ухопилися за Торсена і Борберга з Броковим: «Берлінгске тіденде», «Політикен», «Актуельт» і ще деякі газети навипередки друкують і передруковують ті «меморандуми». А партія відомого мракобіса М. Гліструпа, яка, нічтоже сумняшеся, іменує себе «партією прогресу», використовує їх, щоб каламутити воду у парламенті, затівати підозрілі політичні маневри, роздмухувати в країні «атлантичний» психоз...

Можна подумати, що йдеться про маячіння людей із, м'яко кажучи, розладнаною психікою. Та не поспішаймо доходити такого висновку — і браві вояки, і темні політики, і їхні спільні хазяї знають, що роблять: одні здіймають лемент про «радянську загрозу», щоб під цей шум та гам витягти з кишені датського платника податків побільше грошей на армію, інші — щоб нажити політичний, хоча і фальшивий, але капітал.

Я. ВАЛАХ.

БАЙКИ В ПРОЗІ

ДАВНЯ ІСТОРІЯ

Два ведмеді, Михайло Михайлович та Михайло Потапович, молотили горох на галявині, фізично, так би мовити, розвивалися. Тут треба сказати, що це були не прості ведмеді. Михайло Михайлович був директором лісу, а Михайло Потапович — його заступником.

Влучивши зручний момент, Михайло Потапович так урепізив посеред лоба свого патрона, що вакансія директора відразу ж звільнилася.

Михайла Потаповича зібралися було судити, але Лисичка, яка виступала адвокатом, легко довела, що Михайло Михайлович допустив елементарне порушення техніки безпеки при обмолоті гороху — він підставив свій лоб під ціп невправного напарника. Михайла Потаповича виправдали і незабаром затвердили директором лісу. Тепер заступником у нього Вовк. І хоча сіроманець дуже вправно володіє ціпом, Михайло Потапович у парі з ним до обмолоту гороху не стає. Не хоче ризикувати.

РОСЛА СТРУНКА ЛОЗИНКА

Біля вербового Пня виросла тоненька Лозинка. Весела, стрункa, вона була втіхою його одинокої старості. Пень намилуватися не міг на свою внученьку. Та одного разу на сім'ю Вітер налетів. Просвистів сердито над лисим Пнем, шарпнув Лозинку за зелені коси, вдарив у тонкий стан.

— Уклонись йому, уклонись! — зашамкотів Пень.

— Чого б то я мала кланятися? — обурилася Лозинка. — Он Клен стоїть собі і нікому не кланяється.

Вітер, як почув це, полишив Лозинку, налетів на Клена, схопив за кучеряву голову і одним махом зірвав її.

Лозинка затремтіла від жаху і мимоволі вклякнула біля мохової дідової бороди.

— Бачила, — дихнув їй у саме вухо дід, — що буває з гордовитими? Запам'ятай, внученько, з сильним не борись, сильному поклонись.

Відтоді Лозинка, як тільки зачує, бувало, шум Вітру, відразу припадає аж до землі в низенькому поклоні.

А розбійник ніби сміявся з її покірності, шарпав удень, не давав спокою вночі. Щоб зайвий раз не дратувати Вітровія, вона іноді й спала нахиленою. А згодом Лозинці почало здаватися, що така поза взагалі найзручніша. То вона й не розгиналася.

Виросла Лозинка. Стала Вербою. Тільки похилою. Тепер скаржиться всім, що на неї навіть кози скачуть.

Іван ВЛАСЕНКО.

Страшне перо не в гусака...

«Громадяни, корови, бички, телички та інша худоба, які випасатимуться на масивах колгоспних посівів, будуть суворо покарані».

(З рішення правління колгоспу).
Надіслав Ф. ШПАНАРСЬКИЙ.

* * *

«РАПОРТ

За время діжурства ДНД Табачного завода особених проішествій не случилось окрім в кінці діжурства була організована драка з міліціонером біля ДК».

(Із рапорту командира ДНД)
Надіслав Б. Ф. КРАТКО.

* * *

«КІНО 22
«НИКТО НЕ ХОТЕЛ УМИРАТЬ»
КРОМЕ ДЕТЕЙ ДО 16 ЛЕТ.
Початок о 20 год.
Цена 30 коп.»

(Афіша).
Надіслав І. І. ТЮХ.

Мал. И. КОГАНА

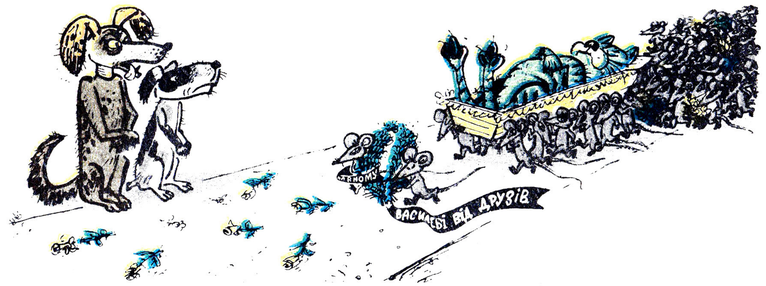

— Ніколи не гадав, що в нашого кота Васьки стільки друзів.

— Такі слова не часто почуєш від тата.

— Навіщо ти вчиш його ходити, хіба забула, що ми купили автомашину?

ІНОЗЕМНИЙ ГУМОР

Малюнки з журналів: «СТИРШЕЛ» — Софія, «РОГАЧ» — Братіслава, «КАРУЗЕЛЯ» — Лодзь, «ДИКОБРАЗ» — Прага, «ЛУДАШ-МАТІ» — Будапешт, «ПАВЛІХА» — Любляна.

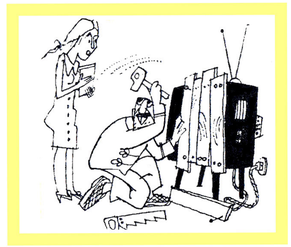

— Поки не напишеш дипломної роботи.

Без слів.

— Нам стіл на двох і ближче до дверей.

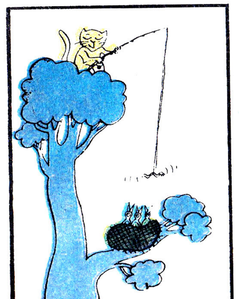

Без слів.

— Лікарю, мені дуже погано, ніяк не можу заснути.

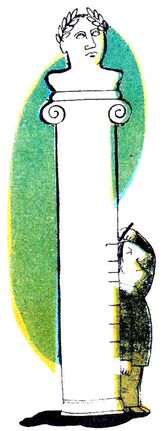

Амбіція.

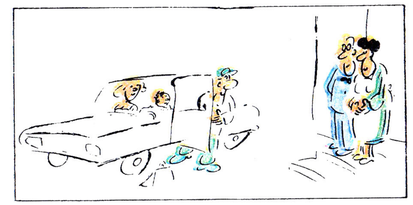

— Тату, мамо, їдьте до нас у гості!

. . . . . .

Мал. О. АЛЬОШИЧЕВА

— Це сліди сусіда. Значить, я лежав біля свого під'їзду.

Ти, звичайно, знаєш, що Запоріжжя багате на різні пам'ятки старовини, цікаві навіть для бувалого мандрівника. Проте останнім часом піші й моторизовані туристи все частіше звертають увагу на свіжу архітектурну споруду, що виросла на Володимирській горі (землі місцевого радгоспу «Дніпрогрес» Запорізького району). Зовні вона нагадує водонапірну башту, але достеменно відомо, що жоден житель навколишніх сіл не випив з тієї башти жодної краплі води. Не одержували її й ферми радгоспу.

Якщо її справді спорудили як пам'ятку, то, на мою думку, керівництво радгоспу повинно виділити й гіда, котрий міг би розповідати цікавим, хто будував, в яку суму вона обійшлася господарству і т. д., і т. п.

А. НАУМЕНКО.

Ми знаємо, що матерія не зникає безслідно, а лише перетворюється з одного виду в інший. Але куди ж тоді поділася, у що перетворилася автомашина ГАЗ-53, яку наш колгосп віддав лагодити Здолбунівському авторемзаводові (Ровенська область) ще в липні 1975 року? У лютому минулого року одержали ми повідомлення, що грузовик буде готовий у квітні. Поїхали за триста з гаком кілометрів на завод. Кажуть нам: рано приїхали. Поїхали у липні — той же результат. Їздили ще кілька разів, але начальник відділу збуту заводу Л. П. Дорош тільки руками розводить: нічого не знаю про ваш «газон».

Може, ти, Перче, поясниш керівникам заводу, що матерія у вигляді вантажок може зникати тільки там, де процвітає безвідповідальність?

Г. СТАСЕНКО,
завідуючий гаражем колгоспу «Шляхом Леніна» Калинівського району Вінницької області.

Кажуть, що найважче знайти голку, загублену в скирті сіна! Проте є заняття ще складніше. Спробуйте розшукати залізничний вагон, якщо його захований працівники станції Ніжин.

Орендували ми у Київського відділення Південно-Західної залізниці двадцять спеціалізованих вагонів для перевезення худоби. Приписані вони були до станції Ніжин, а курсували між нашим відгодівельним радгоспом і м'ясокомбінатами.

Та одного січневого дня чотири вагони щезли. Наче крізь землю провалилися. Ніхто нічого про них не знав, не бачив, не чув.

Ми — до начальника станції тов. Крикуна, до його заступника тов. Мартинова. Будуть шукати — пообіцяли.

І ось уже стільки місяців шукають. За цей час будь-яку скирту по стеблині можна перебрати, щоб голку таки знайти.

Шкода, що вагон — не голка...

В. ДЕРКАЧ,
директор Ніжинського відгодівельного радгоспу.
Чернігівська область.

perec-ua.
perec-ua.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ **Після того, як Перець побував на Харківщині у райцентрі Великий Бурлук, свої враження про цю подорож він виклав у фейлетоні «З олівцем по Великому Бурлуку» (№ 22 журналу за 1976 рік).**

Перший заступник голови виконкому Харківської обласди тов. Ю. І. Куцаєв сповістив редакції, що обласні організації та райвиконком вживають необхідних заходів до ліквідації вказаних у фейлетоні недоліків.

Так, приміщення Будинку культури, районної бібліотеки та нінотеатру вже капітально відремонтовано. Розпочато і ведеться будівництво дитячих ясел-садка на 280 місць. Передбачено будівництво школи на 1176 учнівських місць. Проведено ремонт приміщення і опалювальної системи центральної районної лікарні. У цьому році також будуть розпочаті роботи по розширенню та реконструкції поліклініки. Завершено будівництво водопроводу дожинною 4,1 км та ін.

★ **У тому ж номері журналу було надруковано фейлетон «Договір потрібен». У ньому писалося про те, що, за офіційними даними обласного управління сільського господарства, в колгоспах та радгоспах Волині бракує дві третини потрібних спеціалістів з вищою та більше половини спеціалістів із спеціальною середньою освітою. Таке становище склалося тому, що чимало випускників навчальних закладів, одержавши дипломи, до колгоспів і радгоспів просто не повертаються.**

Заступник міністра сільського господарства тов. М. М. Руссол повідомив редакції, що Міністерство видало наказ, яким передбачено ряд додаткових заходів до ліквідації виявлених недоліків і поліпшенню роботи по добору й направленню на навчання сільської молоді за рахунок колгоспів, по встановленню дійового контролю за трудовлаштуванням і закріпленням їх на виробництві, а також витратою коштів на підготовку кадрів.

★ **Про те, що у селі Новоукраїнці (Львівська область) Сокальська райспоживспілка ще у березні минулого року закрила їдальню на ремонт, повідомлялося в замітці «Абсолютне самообслуговування» («Перець» № 1 за 1977 рік).**

Голова правління Сокальської райспоживспілки тов. В. І. Іваськевич повідомив, що у селі відкрито й працює буфет. Ремонт їдальні закінчується, і вона незабаром почне працювати.

★ **Завідуючий магазином села Яблунівки (Літинський район) Іськів М. Г. грубо ставився до покупців, на роботу з'являвся напідпитку, а коли йому хтось робив зауваження, міг навіть накинутися з кулаками. Про все це з обуренням написали до Перця пайовики села.**

Головний контролер-ревізор по Вінницькій області тов. І. С. Галицин повідомив редакції, що листа перевірено на місці й усі факти повністю підтвердились.

За грубе порушення правил радянської торгівлі Іськова М. Г. від обов'язків завмага звільнено.

Головний редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК, Ю. ПРОКОПЕНКО, І. СОЧИВЕЦЬ (відповідальний секретар), В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12, 41-89-17, 41-89-15. Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перец» № 10 (1004) (на украинском языке). Виходить двічі на місяць. Здано до набору 15. IV. 1977 р. Підписано до друку 4. V. 1977 р. БФ 12608. Папір 70×108¹/₁₆ Фіз.-друк. арк. 2. Умовн.-друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,54. Зам. 01791. Тираж 3.170.000.

© Журнал «Перець», 1977 р. Рукописи не повертаються. Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

Відсканував Іван ТОЛОКНЬОВ,
опрацював Олег ЛЕСЬКІВ для спільноти:
http://perec-ua.livejournal.com

Індекс 74393

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

Імперіалістичні кола широко користуються послугами так званих дисидентів та інших відщепенців у своїй підривній антирадянській пропаганді.

ПІДБИРАЮТЬ